

HUSK – KUNST SKAL SES I VIRKELIGHEDEN

Nivaagaards Malerisamling
Gammel Strandvej 2, 2990 Nivå
Tirsdag til fredag kl. 11-20
Weekend og helligdag kl. 11-17
Mandag lukket

NIVAAGAARDS
MALERISAMLING

DEN LILLE KUNSTAVIS NR. 6

Venskaber
14. februar – 22. maj 2016

Venskaber

Det er et grundvilkår, at livet spænder mellem ensomhed og sociale fællesskaber. Vi fødes og dør alene, men undervejs er gode relationer et bolværk mod forladthed og håbløshed uanset nationalitet, køn eller klasse. At ville indgå i et meningsfuldt forhold til andre mennesker er et fællesmenneskeligt behov.

De fleste af os tager billeder hele tiden. Ved højtider, på udstillinger og til hverdag. Af os selv og hinanden, af familie og venner. Vi dokumenterer og vi fastholder højdepunkterne på grund af livets flygtighed. Vi genser billederne og mindes forgangne tider, steder og relationer. Med fotografiet bevidner vi vores liv – og for-eviger vores livsvidner.

Udstillingen består af billeder af forskellige slags venskaber og ensomhed i flere udgaver. Der indgår fotografier fra 1940'erne til i dag, samt film og lydværker. Den tidligste fotoserie er Bror Bernilds, de seneste billeder er fra sidste år. Fælles for værkerne er, at de portrætterer menneskers indbyrdes forhold eller mangel på samme. Her er således både bekræftende og varme billeder af gode relationer, men i lige så høj grad billeder af fremmedgørelse, glemsel og ensomhed.

Man kan med en kritisk stemme sige, at nutiden er præget af angst og fjendebilleder, og at vores private liv for ofte domineres af de sociale medier, hvor antallet af venskaber og "likes" er noget vi jagter mere end kvaliteten af de enkelte relationer. Det er derfor vores håb, at udstillingen vil få os til at tænke over betydningen af vore venskaber.

KAN VI VÆRE DETTE BEKENDT? – BROR BERNILD

I 1940'ernes København var de fattiges lejelejligheder trange, mørke og usunde med kummerlige toiletforhold i baggårdene. Med fotobogen *Kan vi være dette bekendt?* sætter Bror Bernild (1921-2013) fokus på slumkvarterernes bolignød og dennes virkninger. Bogen udkommer i 1946 med tekst af filmmanden Karl Roos, og er ligesom andre fotobøger i efterkrigsårene skabt ud fra en indignation og med et klart socialt sigte; den skulle ryste de politikere, grundejere, dommere, læger og andre, der havde en mulighed for at ændre på forholdene for de mange lejere. Billederne – og teksten – skildrer råt og usentimentalt de overfyldte lejligheder i elendig forfatning og de rottebefængte gårde og gader, hvor børnene ofte var henvist til at lege for sig selv.

I denne sammenhæng viser vi netop et udpluk af billederne fra børnenes verden, som i langt højere grad end i dag var en verden uden så mange voksne. På gader, fortove og i rendestene legede børnene timerne væk. Der kunne holdes øje fra vinduerne, og

børnene vidste, hvor grænsen var for, hvor langt de måtte bevæge sig væk. Men de voksnes fravær er med vore dages øjne slående. Billederne fra bogen siger således både noget om forholdene i København og om barndommens historie. Venskaberne mellem disse børn er rørende; de to piger alene på vej ned ad den øde gade, de små beskidte pus, der leger under vasketøjet og storesøster, der hjælper lillebror ud på dasset, som ofte skulle deles mellem flere hundrede mennesker og endnu flere rotter, er på en gang nøgterne og bevægende.

Bror Bernild blev udlært fotograf i 1942, og i 1943 etablerede han sit eget atelier, der i en årrække var førende inden for dansk reklamefotografi. I 1957 arrangerede han fotoudstillingen *Vi mennesker*, den danske udgave af *Family of Man*, som var en stor fotoudstilling fra Museum of Modern Art fra 1955 med bidrag fra hele verden. Udstillingerne var milepæle i international såvel som dansk foto- og kulturhistorie.

BROR BERNILD
fra *Kan vi være dette bekendt?*, 1946
Brandts, Museum for Kunst og Visuel Kultur

FORÅR 2016
20 KR

DANS – EVA KOCH

Et vigtigt tema for billedkunstner Eva Koch (f. 1953) er mødet med andre kulturer og sprog. Således også i den enkle og sanselige film, der er optaget i Kina på en rejse, kunstneren foretog med den transsibiriske jernbane. I de tidlige morgentimer mødes folk i Beijing i byens parker og øver sig på forskellige boldspil og lege eller får danseundervisning som i denne video. Filmen er et slags snapshot, et levende øjebliksbillede, af de ældres danseundervisning, og den består af korte loops, der nøgternt og poetisk fastholder personerne i en evig dans. Ofte er Kochs værker skabt som en cirkulær bevægelse uden begyndelse eller afslutning. Filmen er en nysgerrig og varm skildring af de ældre dansende, der får instrukser af lærerinden. Den rummer både ømhed og humor, som når kvinden igen og igen dasker sin mand på låret for at korrigere ham. At de ældre sådan indtager byens pladser for netop at danse er et relativt nyt fænomen. Dog har kineserne længe haft tradition for at bruge det offentlige rum til at udfolde sig – primært fordi de ofte bor småt. Inden arbejdsdagen begynder, mødes man og dyrker tai chi eller spiller bordtennis, men den nye pengestærke middelklasse i Kina bruger det fælles rum til at udfolde sig på en anden måde end tidligere.

Eva Koch er uddannet billedhugger fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i 1992, og hun har gjort sig bemærket indenfor både installation, skulptur og lyd, men arbejdede tidligt med videogenren. Ofte er hendes værker, uanset mediet, meget store i skala og forholder sig til beskuerens eget kropslige nærvær, men i denne film er hun gået helt ned i størrelse. Mennesket er i centrum i Kochs værker. Hun er optaget af at beskrive vores rejse gennem livet og sætter fokus på situationer og forhold, som er fællesmenneskelige.

Koch har lavet adskillige værker i det offentlige rum og har vist sine værker internationalt og i mange sammenhænge. I 2005 deltog hun på Venedig Biennalen i Den Danske Pavillon.

EVA KOCH
Dans, 2012.
Galleri Martin Asbæk

TOVE KURTZWEIL
Susanne & Katrine, u.å.
Tove Kurtzweil

BEST FRIENDS – TOVE KURTZWEIL

I 1987 blev Tove Kurtzweil (f. 1938) inviteret til at deltage på det nystartede udstillingssted *Wurst* i København. Temaet for stedets første udstilling var ”hunde”. For Kurtzweil blev det begyndelsen til en serie portrætter af mennesker med deres hunde, og i 2000 resulterede det i en bogudgivelse.

Siden 1966 har Kurtzweil drevet sit eget portrætatelier i København, hvor nogle af Danmarks store personligheder er kommet forbi. I serien her er det almindelige mennesker, fotografen har kendt eller mødt på gaden, der har ladet sig fotografere i samvær med deres hunde.

Personerne er nøgne, uden forstyrrende lag. Det understreger menneskekroppen som en klassisk skulptur. De skulpturelle kroppe indgår i et uinstrueret og ømt samvær med hundene. Billederne er sanselige, nogle humoristiske, og andre næsten erotiske. Men ifølge fotografen er det en fejlslutning at sætte lighedstegn mellem nøgne kroppe og erotik; det vi ser, er ren og skær hengivenhed.

Vi elsker kæledyr. Flest har katte, men det er hunden, der har ry for at være menneskets bedste ven. Engang en uundværlig og praktisk hjælp, nu oftest mere en trofast erstatning for eller et supplement til de menneskelige relationer. Hunden er én at passe på, én at tage sig af; et værn mod ensomhed og en kilde til betingelsesløs hengivenhed.

Kurtzweil arbejder kun analogt og i sort-hvid, men efterbehandler til tider billederne i mørkekammeret med toning, ridsning og sammenkopiering. Hun bruger aldrig blitz, men modellerer sine motiver med lamper. Ved siden af sit virke som portrætfotograf arbejder hun intenst med kunsthøjtaleri, ofte i form af fragmenter af arkitektur, statuer eller mere dagligdags objekter, der får et lavmælt poetisk og surreelt udtryk.

Hun er internationalt anerkendt for sine stofflige og sensuelle billeder og er repræsenteret i utallige samlinger i ind- og udland. I 2008 blev Kurtzweil tildelt Statens Kunstfonds livsvarige ydelse.

JOAKIM ESKILDSEN
Tanden, 2012.
Joakim Eskildsen/Gallery Taik Persons

HOME WORKS – JOAKIM ESKILDSEN

Da Joakim Eskildsen (f. 1971) begyndte at fotografere som 14 årig var det omgivelserne ved barndomshjemmet, der optog ham. Siden er han brudt igennem med sine fotoserier fra længere rejser i Skandinavien, Europa, Indien, Afrika, USA og Cuba, men er i nærværende billeder vendt tilbage til udgangspunktet: hjemmet og familien.

Home Works er blevet til over flere år, i seks hjem, i tre forskellige lande. Serien emmer af de respektive steders særlige karakter og stemning. Der er noget malerisk, magisk og næsten overnaturligt over deres teknisk perfektionerede udtryk. Frem af de forskellige steder træder børnene. Vi ser dem gennem farens kærlige blik, og vi får et rørende indblik i barndommens verden, i børnenes stærke bånd og i det nærvær, der skærmer mod livets meningsløshed.

De fastholdte øjeblikke af de to børns venskabelige leg og intimitet rækker ud over det private og bliver billeder på det håb og den optimisme, der ligger i den lykkelige barndom. Samtidig er der noget drømmende over billederne, noget næsten filmisk. Som en film, der er skabt med en vis længsel og melankoli, men som ikke bliver et poppet Hollywood feel-good drama.

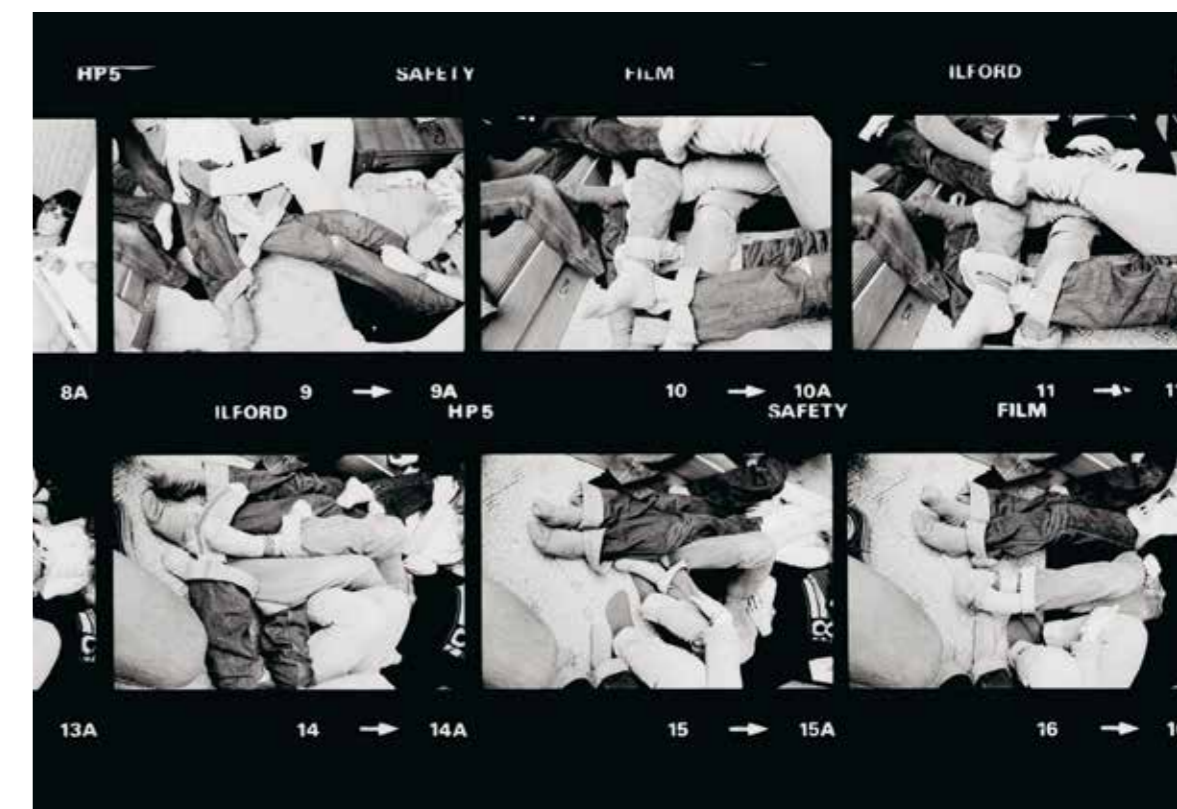
Et kendetegn for Eskildsens arbejde er hans venskabelige omgang med sine motiver. De fleste af hans projekter er således resultat af flere års samvær og fortrolighed, for eksempel *The Roma Journeys*, om romaer i Ungarn, der udkom som bog i 2007. Eskildsens praksis lægger sig med sin indlevende, billedfortællende stil og hans tro på det enkelte menneskes værdi i forlængelse af den humanistiske dokumentartradition.

Joakim Eskildsen har blandt andet studeret fotografisk bogkunst på Kunstakademiet i Helsinki og udgiver altid sine projekter som bøger, ofte i samarbejde med forfatter Cia Rinne. Han er internationalt anerkendt, bor og arbejder i Berlin og er repræsenteret på væsentlige samlinger i ind- og udland.

”Jeg forsøger at samle fotografier af en verden, jeg kan tro på, som giver mig håb og øjeblikke af magi.”

– Joakim Eskildsen

FINN LARSEN & LARS JOHANSSON
Når asfalten gynger, 1978
Udsnit

NÅR ASFALTEN GYNGER – FINN LARSEN & LARS JOHANSSON

”Vi gik ind på grill’ern og tog en bajer og en børg og faldt i snak med dem. Spillede lidt på automaterne sammen med dem, og efterhånden udviklede det sig til, at vi var sammen med dem, altid, når vi havde fri. Til sidst var vi på helt fortrolig fod med dem. Vi var med til deres fester. Vi var med, når de drak sig fulde. Og vi var med når de hyggede sig med deres piger. – Vi lagde ikke skjul på, at vi var fotografer, og at de billeder, vi lavede, ville blive udstillede, engang. ...”

Sådan udtalte Finn Larsen (f. 1956) og Lars Johansson (f. 1949), til tidsskriftet *Foto & Smalfilm* i 1979. De to var tilknyttet Kulturhistorisk Museum Randers, der havde påbegyndt en samtidshistorisk registrering, en indsamling af ting, der kunne beskrive nutiden. De to unge mænd overbeviste museet om, at billeder og interviews kunne være lige så gyldige for eftertiden som mere gængse museale genstande, og de fik lov at give sig i kast med at fotografere ungdommen i Randers.

På udstillingen vises billederne på store kontaktkopier af film. Vi møder unge drenge i omklædningsrummet, sammenfiltrede ben og fællesskab på værelset og ømme øjeblikke fra en fest. Skildringen af de unge randrusianere udtrykker ligesom Anders Petersens billeder fra Café Lehmitz sympati og forståelse for de mennesker, der portrætteres. Fotografierne er ikke objektive observatører, men kender og forstår deres motiver. På de mange timers interview, de optog på bånd, kan man høre om problemer med politiet, skolen og forældrene. Med til fortællingen om 70ernes ungdomskultur hører nemlig også, at de unge manglede uddannelsessteder, ordentlige klubber med pædagoger, og ungdomsarbejdsløsheden var høj. De var på flere måder til overs og i vejen, men på de udvalgte kontaktark til denne udstilling er det varmen, fællesskabet og humoren, der er i centrum.

Finn Larsen har siden arbejdet indgående med landskabet som fænomen, og han er blandt andet repræsenteret på Museet for Fotokunst, Odense, og Det Nationale Fotomuseum, København. Lars Johansson er forfatter.

JESPER HØM
Far & Son, Circus Scott, Stockholm, 1966.
Jesper Høm Estate

JOY OF TIMING – JESPER HØM

Billedet af kloven og barnet er fra bogen *Joy of Timing – billeder gennem 30 år* (1982) af den danske fotograf Jesper Høm (1931-2000), en af vores væsentligste repræsentanter for det humanistiske og socialt engagerede reportagefotografi. Høm var interesseret i livets hårde vilkår blandt andre fattige, sorte og prostituerede, og som forfatteren Henrik Stangerup skrev i forordet til bogen, så Jesper Høm på verden med kærlighed. I jagten på fotografiske motiver gik han bevidst udenom ”det gruopvækkende, rædlsen for rædslens skyld” og insisterede på miraklet i det skabte, på glæden, tilliden, følelserne og skønheden ikke mindst.

Således også i billedet her. Barnet og kloven, de bedste symboler på uskyld, glæde og ubekymrethed, står lænet godmodigt op ad hinanden. Det er en varm situation, der måske endda får os til at trække på smilebåndet, men billedet er samtidig ladet med en vis melankoli; som et minde om en tabt tid.

Høm arbejdede som modefotograf i Paris i 1950'erne og siden som freelancefotograf i USA og Europa. I 1967 blev han udnævnt til *Star Photographer of the Year* i London. Sammen med Gregers Nielsen grundlagde Jesper Høm blandt andet fotogruppen Delta, der havde Magnum-gruppen og Henri Cartier Bresson som inspiration. Han fungerede desuden som filmfotograf og har også selv instrueret film. I 1972 var han med til at åbne den første kunstbiograf i Danmark, ligesom han har instrueret flere film og udgivet en lang række bøger.

VENSKAB & ALENE IKKE ENSOM – VI SIDDER BARE HER

Vi Sidder Bare Her er en trio bestående af digteren Jørgen Leth (f. 1937) og musikerne Mikael Simpson (f. 1974) og Fritjof Toksvig (f. 1962). De debuterede i denne konstellation i 2008 med albummet af samme navn, hvor nummeret *Venskab* er fra. I 2010 kom *Ikke euforisk*, hvor *Alene ikke ensom* er fra. *Ingen regning til mig* udkom i 2014.

Jørgen Leths stemme rammer én i maven. Der, hvor følelserne sidder. Det bærende i trioen er da også netop hans velkendte stemme, og hans uovertrufne evne til at få noget kvalificeret, poetisk og karakteristisk ud af et hvilket som helst menneskeligt emne. Selvom ordene har karakter af spontant opståede strøtanke, rammer de plet. Musikken underbygger fornemt ordene og virker stærkt stemningskabende.

VI SIDDER BARE HER
Mikael Simpson, Fritjof Toksvig, Jørgen Leth

ANDERS PETERSEN
Zigeuner Uschi, Café Lehmitz, Hamburg, u.å.
Anders Petersen

CAFÉ LEHMITZ – ANDERS PETERSEN

I 1967 går en ung svensk mand med et kamera ind på en café i Hamburg. Den unge fotograf er Anders Petersen (f. 1944), der hjemme i Sverige har studeret fotografi hos Christer Strömholm, en af de første fotografer i Skandinavien, der fik international anerkendelse.

Da Anders Petersen på et tidspunkt kommer ud fra toiletet, ser han, at nogle af de andre gæster er i gang med at fotografere hinanden med hans kamera. Det bliver startskuddet til en serie billeder, hvor Anders Petersen vender kameraet mod barens gæster; en serie, der tager form over næsten 3 år.

Café Lehmitz lå for enden af ”die sündige Meile” i Hamborg, hvor havnearbejdere, prostituerede, alfonser, alkoholikere og ensomme ældre mødtes i de tidlige morgentimer. Dem, der havde tjent penge, gav morgenmad. Transvestitterne tog sminken af. Her koblede alle af. Den unge fotograf fandt her venner og et fællesskab, hvor han fotograferede de barske skæbner uden sentimentalitet og medlidenhed.

Billederne præsenterer os for nogle mennesker, der ikke var lykkedes i det økonomiske system, men som på Café Lehmitz havde et refugium, hvor man delte problemerne og gav hinanden omsorg. For fotografen blev stedet et symbol på varme og menneskelig kontakt. Fotografiernes styrke ligger i høj grad i, at de er funderet på tillid; en tillid, der er opstået ud af venskaberne mellem fotografen og de portrætterede. For Anders Petersen er det da også mødet og kontakten, der er det vigtige – billederne kommer i anden række. Uden at romantisere lyser fotografierne af nærvær og ægte kontakt. Det er samvær mellem mennesker med samme skæbnefællesskab, og de understreger, hvor vigtige ligeværdige relationer er.

Anders Petersen er en af Sveriges mest respekterede dokumentarfotografer og repræsenteret på en lang række af verdens førende kunstmuseer.

YOUNG HEROES – JOUKO LEHTOLA

”Jeg prøver at fange uskylden og raseriet. Alle, der har været teenager, ved det ikke er sjovt. Det er ikke en særlig rar situation.”

Sådan sagde den nu afdøde finske fotograf Jouko Lehtola (1963-2010), der brød igennem i 1990'erne med sine portrætter af Helsinkis ungdom. Hans visuelle præsentationer af de unge er ”in your face”. Ærlige og direkte billeder af uskønne, fulde og selvevidste unge. Billederne har en rå energi, men der er ømhed, varme og sammenhold mellem de unge. De store formater øger motivernes tilstedeværelse og nærvær.

Venskaber i ungdommen er af stor betydning. Gennem dem får vi sociale færdigheder, udvikler vores selvforståelse og får erfaringer med konflikter, grænser, valg og kærlighed til andre end familien. Men ungdomsårene er også ofte meget konfliktfyldte – det var Lehtola optaget af.

Samtidig er billederne også portrætter af en social situation. Finland i 1990'erne var i økonomisk krise, arbejdsløsheden var stor, og der var en stor mistillid til systemet. Troen på fremtiden var svækket, og de unge søgte tilflugt i alkoholens mindre komplicerede virkelighed. Der var en vis respekt og autoritet omkring Lehtola, han var noget ældre end sine motiver, men opførte sig ikke som en forælder. Han lod de unge være, men var samtidig ikke blot en objektiv betragter; han blev en del af de urbane unges grupperinger, var med til deres fester og var der, når de fik deres første kys, når de sloges, og når de blev venner igen.

Lehtola var meget optaget af urbaniseringen i Finland, hvad der skete med folk, og især med de unge, under rejsen fra land til by, hvilket ofte er en længere rejse fysisk og mental end i for eksempel Danmark. Vold i hjemmet, stoffer, alkoholmisbrug og andre sociale tabuer, altid set med de unges øjne, optog ham også.

Lehtola er en markant repræsentant for den strømning indenfor fotografiet, der i 1990'erne fik sit navn efter Helsinki-skolen, den skole, der uddannede mange fotografer, som siden fik et internationalt gennembrud.

JOUKO LEHTOLA
Pippi Girls, YOUNG HEROES, 1995-1996.
Jouko Lehtola Foundation

”At man på en måde ikke har sparet hinanden, men at man hele tiden har været ved hinandens side og været i stand til at bruge livet.” – Jørgen Leth

GIDO – GITTE VILLESEN

I *Verdens Mindste Kunstbiograf* vises den danske kunstner Gitte Villessens (f. 1965) film *Gido*. Filmen er langsom og poetisk, og får sin enkelthed til trods sagt noget fundamentalt om det at være menneske. Vi møder en gambisk bonde, Ali Joof, som vi ser i marken blandt hans køer. Villesen er blevet inviteret til den gambiske landsby af Amadou Sarr, en gambisk musiker og ven af Villesen. Ali Joof og Amadou Sarr er fætre og har en meget tæt relation. Gido betyder på wolof ”min ven” og bruges som betegnelse for et langt og nært venskab mellem to mænd. Som børn passede Ali og Amadou køer sammen. I dag er Amadou en anerkendt musiker. I filmen ser vi ham spille på sin m’blip, en slags metalfløjte, magen til den han som barn brugte til at kalde køerne til sig.

Gitte Villesen er især kendt for sine videoer, der i en lavmælt dokumentarisk fortællende stil er en slags dialogbaserede portrætter. Hun har udviklet en særlig form for personlig dokumentarisme, hvor hun både filmer og samtaler på én gang. Kunstneren bag kameraet er altid til stede i værkerne, selvom man aldrig ser hende – andet end i korte glimt. Således også i *Gido*, hvor Villesen og kameramandens tilstedeværelse påvirker hverdagsituationen, så den på subtil vis kommer til at handle om forholdet mellem to gamle venner.

Villesen tager afsæt i den personlige historie. Ofte oversete historier og beretninger om almindelige mennesker, som hun lader præsentere sig selv. Hun er ikke en objektiv betragter, men lægger vægt på samværet og samtalerne mellem hende og dem hun portrætterer, og gennem hendes antiæstetiske fortællemåde får hendes film et særligt uprætentiøst nærvær.

Selvom Gitte Villessens videoer forholder sig til individuelle historier, bruges de altid til at diskutere normer og værdier i et mere generelt perspektiv.

Villesen var en væsentlig figur på 1990ernes danske kunstscene. I dag bor hun i Berlin og udstiller primært i udlandet.

GITTE VILLESEN
Gido, 2014.
Nicolai Wallner/Gitte Villesen

TINA ENGHOFF
Mand født 1954, afgang ved døden på bopælen 14. februar 2003, 2003.
Tina Enghoff

EVENTUELLE PÅRØRENDE – TINA ENGHOFF

Den danske billedkunstner Tina Enghoff (f. 1957) samlede i et år mere end 100 dødsannoncer, i hvilke det offentlige efterlyser eventuelle pårørende til afdøde. Efter lange forhandlinger med myndighederne fik hun lov at tage billeder af de efterladte hjem, hvor mennesker har levet så ensomt og isoleret, at der ofte er gået mange uger, før man har opdaget, at de er døde.

Her viser vi et mindre udvalg af fotografierne, der blev til en udstilling i Nikolaj Kunsthal i 2003 og udkom som bog i 2004. De store fotografier af de næsten tomme lejligheder fortæller en historie, de fleste af os hverken vil se eller høre. De nøgne rum uden mennesker beretter umiddelbart om fattige og forsømte liv, og det er let at afvise billederne som ekstreme og undtagelsesvis situationer. Det til trods formår de at konfrontere os med en eksistentiel angst, som er fælles for de fleste af os – kunne det ske for mig? Og på samme tid griber de forstyrrende ind i vores samvittighed – er jeg selv opmærksom nok på min omverden? Billederne handler på den måde både om os selv, men indgår også som en visuel kommentar i diskussionen om, hvordan vi har indrettet vores velfærdssamfund. Måske har den bureaukratiserede omsorg sine begrænsninger, og vi må diskutere med os selv og hinanden, hvad det vil sige at være medmenneske.

Tina Enghoff benytter sig primært af det fotografiske udtryk. Ofte arbejder hun på en intervenserende måde, hvilket vil sige, at hun med sin kunst griber ind i en aktuel situation med det formål at påvirke eller ændre den.

Som fotograf repræsenterer hun det felt af dokumentarister, som gennem de seneste 20 år har sprængt rammerne for henholdsvis kunsthøfotografi og reportagefotografi. Hun er repræsenteret på de væsentligste samlinger i Danmark og har en lang række udstillinger, bøger og sociale projekter bag sig.

På udstillingen vises også hendes film *Ved du hvem jeg er? Do you know who I am?*

KRASS CLEMENT
fra Drum. Et sted i Irland, 2000.
Krass Clement

DRUM. ET STED I IRLAND – KRASS CLEMENT

Krass Clement (f. 1946) havde i 1991 et kunstnerophold på Tyrone Guthrie Center i Irland. Clement, der foretrak sit eget selskab, kørte vejene i området tynde. På en af disse udflugter gjorde han ophold på den lokale pub og købmandsbutik i den lille by Drum. Pubejeren fattede sympati for ham, og han og gæsterne lod ham tilbringe en aften med at betragte dem gennem sit Leica kamera. Det blev til en serie på over 60 billeder, der udkom som bog i 1996.

Fotografierne er holdt i grovkornede gråtoner, udtrykket er mørkt og vintertungt. Udover enkelte indledende billeder i bogen af den tågede, mytiske natur og byen med dens faldefærdige bygninger, folder serien sig ud som en fortættet fortælling fra den mildest talt spartanske pub, der udgør den rå og usentimentale scene. Seriens hovedperson er en ældre mand i slidt tøj, der sidder i sin egen verden omgivet af de andre lokale gæster. Han sidder sammensunken, resigneret, med ryggen til, udenfor de andres selskab. Hans rynkede, trætte ansigt med de desillusionerede øjne vidner om et hårdt liv.

Det er svært at se, at vi er i 1990erne og ikke 1950erne. Tiden står stille på disse kanter, hvilket gentages i billedfortællingens forløb. Der er ikke nogen fremdrift eller forløsning. Tværtimod er det næsten klaustrofobisk at være vidne til det stille drama: den ensomme mand uden kontakt og udenfor de andre mænds snak og fællesskab. Helt alene, men omgivet.

I princippet er det umuligt for os at vide, om han virkelig er ensom, eller om han nyder at sidde der til lyden af de andres snak, men i Clements fremstilling er det ensomheden, vi ser. Som altid hos Clement er serien ikke så meget et portræt af et specifikt sted og en bestemt situation, som det er en visuel videregivelse af en følelse og stemning, som i dette tilfælde er tungsindig og næsten sorgfuld. Det melankolske er et grundtræk ved Clements oeuvre og er også her en slående kvalitet, der lægger sig som en hvisken i øret om fællesskaber, alenehed, livet og døden.

Krass Clement har altid foretrukket bogen som medie. Siden 1978 har han lavet 20 bøger og medvirket på talrige udstillinger, ligesom han er repræsenteret på museer i ind- og udland, heriblandt Museum of Modern Art i New York. Som den første fotograf blev han i 1997 tildelt Statens Kunstfonds livsvarige ydelse.

”Det melankolske er et grundtræk ved Clements oeuvre og er også her en slående kvalitet, der lægger sig som en hvisken i øret om fællesskaber, alenehed, livet og døden.”

PETER FUNCH
Communicating community, 2007
 V1 Gallery

BABEL TALES – PETER FUNCH

Umiddelbart forekommer Peter Funchs (f. 1974) fotografiske serie *Babel Tales* som snapshots fra storbyen. Serien består af 42 billeder fra New York, og ved første øjekast tror man, at man ser det travle liv i gaderne. Men når man får kigget nærmere efter, opdager man, at der for eksempel er påfaldende mange mennesker med sorte paraplyer på samme tid og sted, som i ét af de viste billeder her.

De er således ikke journalistiske fotoreportager, men manipulerede ved, at Peter Funch har taget en masse fotografier på udvalgte steder og derefter isoleret og samlet gentagelser i ét værk. Derved ses alle med rødt tøj eller sort paraply, folk i løb, folk, der gaber eller fotograferer i det samme billede som andre med samme gestik eller karakteristika. Personerne har alle befundet sig det samme sted, men ikke nødvendigvis på samme tid.

Serien kan hverken siges at være et portræt af byen New York eller af de forskellige personer på billederne. Snarere kan den ses som en visuel kommentar til storbyen som fænomen. Værkerne fremstår som en antropologisk undersøgelse af metropolens mangfoldighed, hvor de konstruerede billeder er en måde at ordne og samle kaos ved at inddele den i kategorier.

Storbyen er forbundet med et stort udbud af oplevelser og muligheder og friheden til at vælge sin identitet. Individets behov og lyster er i centrum. Men storbyen er også et ensomt sted at være. Her bor mange mennesker så tæt sammen, at det enkelte individ let bliver anonymt.

Funch opnår ved at organisere sine billeder et visuelt koncentrat af, hvor ens og flokdyrsagtigt vi gebærder os. Hvor optagede vi er af vores mobiltelefoner, aviser, kameraer, og hvor meget vi gemmer os bag paraplyen og *ikke* ser hinanden, *ikke* taler sammen. Han identificerer på den måde fællesskaber som individet ikke er opmærksom på.

Peter Funch er uddannet fotojournalist fra Danmarks Journalisthøjskole, men arbejder kunstnerisk i rummet mellem fiktion og fakta. Han bor og arbejder i New York.

ISBN 978-87-9005-434-2

Tekst og redaktion:

Maren Bramsen

Grafisk design: Trefold

Tak til kunstnerne, Nobbe Bernild, Søren Brorsen/Louisiana Museum of Modern Art, Ib Fagerlund, Josephine Fity/V1, Sarah Giersing/Det Nationale Fotomuseum, Bent Hesby/Brandts Museum for Kunst og Visuel Kultur, Anne Jensen, Emilie Kjær og Banja Rathnov/Museumsbygningen og Torben Rohde.

Tak til Det Obelske Familiefond

HUSK – KUNST OG VENNER SKAL SES I VIRKELIGHEDEN

RUNDT OM Udstillingen

Februar

SØNDAG DEN 14. KL 12 OG KL 14: Omvisning

ONSDAG DEN KL. 19.30: Foredrag med forfatter Frederik Dessau om venskaber

Halv pris for årskortholdere

TORS DAG DEN 18. KL 17: Læsekrede. Vi læser 'Jeg lægger dine breve under madrassen. En brevveksling 1971–2002' (Gyldendal). En bog om venskabet mellem Astrid Lindgren og en 12årig. Gratis

KL 17: Omvisning

FREDAG DEN 26. KL 17: Filmfredag

Klassiske venskaber – med Robert Redford & Paul Newman.

SØNDAG DEN 28. KL 12 OG KL 14: Omvisning

Marts:

TIRSDAG DEN 1. KL 17: Artist talk med fotograf Tina Enghoff

TORS DAG DEN 3. KL 17: Koncert med Benjamin Koppel og venner #1

Pris 100 kr. Halv pris for årskortholdere

TIRSDAG DEN 8. KL 16.30-18.00: Samtalesalon om 'Venskaber'. Gratis

SØNDAG DEN 13. KL 12 OG KL 14: Omvisning

TORS DAG DEN 17. KL 17: Omvisning

TIRSDAG DEN 29. MARTS KL 17: Artist talk med fotograf Krass Clement

April

LØRDAG DEN 2. KL 12 OG KL 14: Omvisning

TORS DAG DEN 7. APRIL KL 17: Omvisning

TORS DAG DEN 14. APRIL KL 17: Koncert med Benjamin Koppel og venner #2. Pris 100 kr. Halv pris for årskortholdere

SØNDAG DEN 17. APRIL KL 12 OG KL 14: Omvisning

TORS DAG DEN 21. KL 17: Omvisning

FREDAG DEN 29. APRIL KL 17: Filmfredag. Klassiske venskaber – med Geena Davis & Susan Sarandon

Maj

SØNDAG DEN 1. KL 12 OG KL 14: Omvisning

TORS DAG DEN 12. MAJ KL 17: Koncert med Benjamin Koppel og venner #3. Pris 100 kr. Halv pris for årskortholdere

SØNDAG DEN 15. MAJ KL 12 OG KL 14: Omvisning

TORS DAG DEN 19. MAJ KL 17: Omvisning

SØNDAG DEN 22. MAJ KL 12 OG KL 14: Omvisning

Film, artist talk og omvisninger er gratis for årskortholdere eller når entreen er betalt.

Se desuden vores øvrige program for foråret 2016.